

LEWISHAM POLISH CENTRE
POLSKI OŚRODEK BROCKLEY – LEWISHAM

Registered under the Charities Act 1960 No. 264998 Inland Revenue Ref. CC1208

Trustees:

Mr P. Dokurno *Ph.D.*

Mr R. Szarama

Mr T Zarzycki

8 Waldram Park Road

London

SE23 2PN

www.osrodekplc.com

POPRAWKI HISTORYCZNE. JADWIGA I WIKTOR

Niebawem minie już pięć lat od opublikowania książki *Kresy Polskiego Londynu. Społeczność emigracyjna w dzielnicach Lewisham, Bromley, Bexley i Greenwich w drugiej połowie XX wieku* (Londyn – Kraków 2018), będącej w istocie historią Polskiego Ośrodka Lewisham. O **Wiktorze Piotrowiczu** napisaliśmy jedynie, że pełnił funkcję pierwszego prezesa powstałej w 1951 roku parafii Brockley-Lewisham, z której wyłonił się Ośrodek. W oparciu o nowo odkryte źródła wyłania się pełniejszy obraz tej nietuzinkowej postaci (1900–1954). Przed wojną publikował w „Słowie” i w „Kurierze Wileńskim”, wydał szereg książek o kwestiach wyznaniowych oraz w 1930 roku współredagował monografię *Wilno i Ziemia Wileńska*.

Dzięki opublikowanej przez londyńskie wydawnictwo „Kontra” korespondencji Pawła Jankowskiego (szefa kancelarii cywilnej prezydenta RP na Uchodźstwie Augusta Zaleskiego) i Józefa Mackiewicza dowiadujemy się także o zaprzyjaźnionym z Jankowskim małżeństwie Jadwigi oraz Konstantego Piotrowiczów: „Co roku wojażują ze swoim «domkiem» do Hiszpanii wia Lourdes, bo stać ich na to. Dzieci mają swoje domy. Wnuki kształcą się na uniwersytetach”. **Konstanty Piotrowicz** (1892–1969), był podpułkownikiem wojsk balonowych Polskich Sił Powietrznych w Polsce i w Wielkiej Brytanii. **Jadwiga Piotrowiczowa** – z Kasperowiczów (1896–1989) – to założycielka Koła Pań na Brockley, członkini tutejszego Zarządu Komitetu Kościelnego i jego specjalnej sekcji szkolnej – współtwórczyni szkoły im. Adama Mickiewicza w 1951 roku. Pisząc dzieje Polskiego Ośrodka Lewisham nie znaleźliśmy jej imienia, posługując się tylko inicjałem...

W kolejnym liście Jankowskiego do słynnego pisarza (29 października 1968) przeczytamy: „Właśnie w ubiegłą niedzielę wybrałem się «na Jadwigę». I ona uraczyła prawdziwymi kołdunami litewskimi o przedwojennym smaku. Tylko były podane jako drugie danie i bez rosółu, za to w bardzo mocno nagrzanym talerzu. Zamiast «czysteju», z mężem jej wypróżniliśmy flaszkę hiszpańskiego koniaku pod te kołduny. [...] Bardzo miły to dom naszych krajanów, u których gościłem w niedzielę. On stary pułkownik – rodzony brat Wiktora, starszy od niego o lat 10. Ona – przemiła pani Jadwiga, ziemianka z Litwy. Rzadko co prawda ich odwiedzam, bo mieszkają na peryferiach Londynu, w Lewisham. Ale jak tam wpadnę, to zawsze są niespodzianki kulinarne i silny «drink» koniaczy, jako że «choruję na serce»”.

Doda szczegóły w ostatniej materii: „Ten hiszpański «Carlos I» wolę od «Cognaca». Jest mocny i przyjemny. Potem ulubiony ich trunek «benedyktyn»”. Ów trunek musiał być popularny w południowo-wschodnim Londynie skoro w notatce poczynionej w kalendarzyku osobistym 29 września 1950 roku po powrocie z podróży do Włoch i Francji – założyciel wspólnoty – ks. Adam Wróbel uznał za istotne, by zaznaczyć, że „na cle zabrali mi flaszkę 2 litry *Benedyktynki*”... CDN.

Źródło: Józef Mackiewicz, Barbara Toporska, Paweł Jankowski. Listy, J. Mackiewicz, Dzieła t. 26, Londyn 2017.

Paweł Chojnacki

Z życia we wspólnocie:

- Wojna w Ukrainie trwa już ponad 100 dni. Przez cały ten czas Ośrodek LPC stara się pomagać Ukraińskim uchodźcom, którzy przybywają do Polski. We wcześniejszych Komunikatach opisywaliśmy podjęte działania, ale to wszystko jest możliwe dzięki serdecznemu wsparciu całej społeczności – polskiej, brytyjskiej, ukraińskiej. Ośrodek LPC stał się centrum, gdzie z pomocą zwracają się zarówno ludzie poruszeni tą sytuacją, jak również instytucje. Ośrodek współpracuje z Lewisham Council udzielając pomocy Ukraińskim rodzinom przybywającym do Wielkiej Brytanii. Dodam jeszcze, że na realizację pomocy Ukraińcom w Polsce na konto Ośrodka wpłynęło ponad 100 tysięcy funtów. Część funduszy już wykorzystaliśmy, pozostałe rozdysponujemy jak najszybciej, zachowując wszelkie środki ostrożności, aby trafiły do najbardziej potrzebujących.
  - W niedzielę 26 czerwca planujemy organizację Dnia Otwartego Ośrodka LPC. Szczegółowy program będzie na stronie na Facebooku, ale proszę się spodziewać wielu atrakcji dla całych rodzin. Przewidywany jest poczęstunek, muzyka, gry i zabawy. Pozostaje tylko trzymać kciuki aby pogoda dopisała. Ośrodek LPC stał się szeroko rozpoznawalny poprzez naszą pomoc Ukraińskim uchodźcom, chyba nawet na skalę krajową, więc możemy się spodziewać wielu brytyjskich gości. Serdecznie zapraszamy.
  - W Lewisham i na Forest Hill pojawiają się pierwsze Ukraińskie rodziny. Nie każdy ma możliwość udostępnić im swój dom, ale każdy może pomóc. Chcielibyśmy żeby w Ośrodku LPC mieli możliwość spotkania się i tworzenia swojej społeczności. Na razie w ciągu dnia, bo wtedy Dom Ośrodka stoi pusty. Dlatego prosimy o wyrozumiałość i życzliwość, a jeśli zajdzie taka potrzeba - pomocy.
  - Serdecznie dziękuję za pomoc w utrzymaniu Ośrodka LPC. W maju 2022 nie było opłat członkowskich, ale otrzymaliśmy donację od Trampolek (£50). Otrzymaliśmy również £2503 od Polskiej Szkoły na pokrycie kosztów utrzymania Domu Ośrodka. Od lat Dom Ośrodka jest wspólnie utrzymywany przez trzy główne organizacje korzystające z budynku – Ośrodek, Parafię i Polską Szkołę Sobotnią. Dzięki temu możemy zapewniać miejsce na całe spektrum spotkań.
  - W czwartek 12 maja 2022 odbyło się Walne Zgromadzenie członków Polskiego Ośrodka Lewisham. Przedstawione zostały sprawozdania z działalności Ośrodka w minionym roku oraz sytuacja finansowa. Do Komitetu Ośrodka zostały wybrane na 3-letnią kadencję Agnieszka Bozzao oraz Elżę Nowosielską. Serdecznie gratulujemy.
- Skarbnik Ośrodka poinformował, że na stronie internetowej Ośrodka jest link [„LPC Donations”](#) do strony *JustGiving* przyjmującej wpłaty na Ośrodek. W ten sposób można wpłacać także opłaty członkowskie, ale proszę przysłać emaila z informacją o dokonanej wpłacie, abyśmy mogli to odpowiednio zaksięgować. Gorąco namawiamy do kliknięcia guzika „Gift Aid”, to wtedy Ośrodek otrzyma od HMRC dodatkowe 25%.
- Zebranie Komitetu Ośrodka odbędzie się w poniedziałek 27 czerwca o godzinie 18³⁰. Jest to pierwsze zebranie Komitetu wybranego na Walnym Zgromadzeniu, na którym Zarząd powierzy funkcje prezesa Zarządu, skarbnika i sekretarza wybranym osobom – dlatego będzie to zamknięte spotkanie. Nie przewidujemy gości, ale o wszystkich decyzjach informujemy wszystkich członków Ośrodka LPC.

<https://www.facebook.com/lewishampolishcentre>